

Puljen for Klima og Miljø

til danske civilsamfundsorganisationers indsatser i partnerskaber med civilsamfundsorganisationer i Syd

Retningslinjer

5. udgave, juni 2016

Disclaimer:

Retningslinjerne kan blive revideret løbende – tjek altid www.cisu.dk for den seneste version.

Ændringer i 4. udgave:

- Alle indsatser skal være afsluttet senest d. 30. juni 2018
- CISU skal have modtaget det afsluttende regnskab for indsatsen senest d. 31. december 2018.
- Maksimumbeløbet for længerevarende indsatser er nedsat til 3,5 mio. kr.

Ændringer i 5. udgave:

- Annex 1 er føjet til retningslinjerne. Annex 1 indeholder output- og outcomeindikatorer, som der skal rapporteres på i de årlige statusrapporter og den afsluttende rapport for godkendte indsatser under puljen. De nævnte output- og outcomeindikatorer anses for at være relevante for de fleste indsatser under puljen, og gør det muligt at opsummere puljens samlede resultater.

INDHOLD

1. INTRODUKTION TIL PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ	3
HVAD ER PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ?	3
HVAD STØTTER PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ?	3
ANSØGNING	3
2. FORMÅLET FOR PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ	4
ET STÆRKT CIVILSAMFUND	4
TEMATISKE FOKUSOMRÅDER: KLIMA OG MILJØ	4
INDSATSER MED KAPACITETSOPBYGNING OG FORTALERVIRKSOMHED	6
3. TO FORMER FOR STØTTE	7
MINDRE INDSATSER.....	7
LÆNGEREVARENDE INDSATSER.....	7
4. FORMELLE KRAV	8
KRAV TIL DEN DANSKE ORGANISATION	8
KRAV TIL PARTNERORGANISATIONER	9
KRAV TIL MODTAGERLANDET – BNI-GRÆNSE	9
KRAV TIL ANSØGT BELØB	9
5. SÅDAN BLIVER ANSØGNINGEN VURDERET	10
FEM VURDERINGSKRITERIER	11
1. VURDERINGEN AF PARTNERSKABET	11
2. VURDERING AF MÅLGRUPPER/DELTAGERE OG DERES RELATION TIL INDSATSEN	11
3. VURDERING AF INDSATSENS RELEVANS, SAMMENHÆNG OG FORVENTEDE RESULTATER	12
4. VURDERING AF INDSATSENS UDFASNING OG BÆREDYGTIGHED	12
5. VURDERING AF INDSATSENS OMKOSTNINGSEFFEKTIVITET	12
6. ANSØGNINGSPROCEDURE	13
ANSØGNINGSFRISTER OG -SKEMAER	13
BUDGETOPSTILLING	13
BEHANDLING AF ANSØGNINGEN	14

1. INTRODUKTION TIL PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ

HVAD ER PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ?

Puljen for Klima og Miljø til danske civilsamfundsorganisationers indsatser i partnerskaber med civilsamfundsorganisationer i Syd (herefter kaldt Puljen for Klima og Miljø) støtter danske, folkelige organisationers samarbejde med partnerorganisationer, netværk og alliancer primært i udviklingslandene.

Puljen for Klima og Miljø er finansieret af Udenrigsministeriet, som også har fastlagt de overordnede rammer for støtten. Puljen er en del af den danske statslige udviklingsbistand og underlagt Civilsamfundspolitikken, Danmarks overordnede udviklingsstrategi "Retten til et bedre liv" og de øvrige relaterede generelle strategier og politikker, som regeringen og Folketinget har vedtaget.

CISU er af Udenrigsministeriet blevet anmodet om at etablere og forvalte puljen. Udenrigsministeriet har ønsket at etablere en åben støttemulighed for at fremme civilsamfundsindsatser inden for klima og miljø med fokus på fortalervirksomhed. Puljen for Klima og Miljø kan således også søges af organisationer, som har en rammeaftale med Udenrigsministeriet. Nærværende retningslinjer er udarbejdet af CISU med konsultationer af relevante interessenter, der også løbende vil indgå i drøftelser om strategier og praksis for puljen. Retningslinjerne er godkendt af Udenrigsministeriet og CISUs bestyrelse.

Puljen forventes at have én årlig ansøgningsrunde (med forbehold for ændringer i Finansloven).

HVAD STØTTER PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ?

Puljens strategiske fokus er støtte til *kapacitetsopbygning og konkret fortalervirksomhed* med eller for

fattige og underrepræsenterede målgrupper i Syd, der primært knytter sig til regionale og internationale politiske, strategiske og faglige udviklingsprocesser og forhandlinger om spørgsmål vedrørende klima og miljø.

Puljen for Klima og Miljø kan støtte indsatser med et budget mellem 200.000 kr. og 3,5 mio. kr.

Puljen indeholder to typer støtte, som organisationer i Danmark kan søge i samarbejde med organisationer i udviklingslandene:

- **Mindre Indsatser** er korterevarende fortalervirksomhedsindsatser indenfor puljens strategiske ramme. Mindre indsatser har et budget mellem 200.000 kr. og 500.000 kr.
- **Længerevarende Indsatser** er typisk flerårige indsatser med et langsigtet perspektiv for kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed indenfor puljens strategiske ramme. Længerevarende indsatser har et budget mellem 500.000 kr. og 3,5 mio. kr.

Begge indsatstyper skal have fokus på fattige og underrepræsenterede gruppers vilkår i klima- og miljøspørgsmål.

Læs mere om begge indsatstyper i afsnit 3.

ANSØGNING

Puljen for Klima og Miljø har én årlig ansøgningsfrist. Gældende ansøgningsfrister, ansøgningsformater mv. findes på www.cisu.dk/pkm. Tjek altid hjemmesiden for den nyeste og opdaterede information inden I skriver ansøgningen.

2. FORMÅLET FOR PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ

Formålet for Puljen for Klima og Miljø er i tråd med Danidas civilsamfundspolitik, hvis overordnede formål er at bidrage til udviklingen af stærke, uafhængige og mangfoldige civilsamfund i udviklingslandene¹. Samtidig afspejler Puljen for Klima og Miljø Danmarks overordnede strategi for udviklingssamarbejde ”Retten til et bedre liv” og lægger derfor vægt på en rettighedsbaseret tilgang.

Fokus i puljen er på indsatser, der er relateret til kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed inden for temaet klima og miljø som beskrevet i ”Strategisk ramme for naturressourcer, energi og klima”.

ET STÆRKT CIVILSAMFUND

I tråd med Civilsamfundspolitikens prioriteringer må alle indsatser under Puljen for Klima og Miljø have det langsigtede mål at styrke folks egen organisering i et stærkt civilsamfund. Målet er, at folk selv kæmper for de forhold, de anser for vigtige, relevante og nødvendige, og som samtidig er med til at afbøde klima- og miljøpåvirkninger, der rammer fattige mennesker, bekæmper fattigdom og understøtter en klima- og miljømæssig bæredygtig udvikling.

Begrebet civilsamfund bruges som en fællesbetegnelse for de grupper og aktiviteter i samfundet, som ikke er en del af staten eller markedet. Stærke civilsamfund er med til at fremme en retfærdig og bæredygtig samfundsudvikling i udviklingslandene. De giver en ramme for borgerne til at kæmpe for deres rettigheder, sikre sig en retfærdig fordeling af samfundets ressourcer og forbedre deres daglige livsvilkår – ud fra egne prioriteringer og mål.

Et velfungerende civilsamfund giver på den måde almindelige borgere mulighed for at påvirke og tage medansvar for samfundets udvikling. Det giver et vigtigt modspil til statens autoritet og markedets interesser og kan være med til at stille både staten og markedet til ansvar for deres handlinger og prioriteringer.

¹ Civilsamfundspolitikken træder i kraft i løbet af 2014.

FATTIGDOMSORIENTERING OG PARTNERSKAB

Ikke alle grupper og organisationer i civilsamfundet arbejder for fattige og marginaliseredes interesser, hvilket ikke forhindrer dem i at være legitime i andre sammenhænge. Civilsamfundspolitikken er dog grundlæggende fattigdomsorienteret. Den tilstræber desuden, at samarbejdet sker med de organisationer, der har vilje, evne og folkelig legitimitet til at deltage i beslutningsprocesser, samt med de formelle og uformelle organisationer, der repræsenterer marginaliserede befolkningsgrupper.

Et middel til at gøre dette er blandt andet at støtte partnerskaber og netværk mellem folkelige organisationer i Nord og i Syd. Puljen for Klima og Miljø lægger vægt på, at partnerskabet er baseret på gensidige bidrag. Det vil sige, at der udveksles og deles værdier, inspiration og faglig viden begge veje i partnerskabet, og at partnernes roller ikke reduceres til at være henholdsvis giver og modtager af økonomiske bidrag.

Partnerne skal derfor overveje, hvordan deres partnerskab bedst muligt styrker partnere i Syd til at kunne klare sig og arbejde for sine mærkesager på sigt – uden at opbygge for stor økonomisk afhængighed af den danske partner. Partnerskabet kan ligeledes styrke den danske partner, eksempelvis med konkrete erfaringer og cases til brug ved fortalervirksomhed, samt adgang til og erfaringer med Syd-baserede netværk.

TEMATISKE FOKUSOMRÅDER: KLIMA OG MILJØ

Inden for Civilsamfundspolitikens mere overordnede formål, har Puljen for Klima og Miljø et særligt fokus på fortalervirksomhed og kapacitetsopbygning, der har klima og/eller miljø som tema. Herved adskiller Puljen for Klima og Miljø sig fra Civilsamfundspuljen (forvaltes også af CISU) og program- eller rammebevillinger, som ikke

har en sådan strategisk og tematisk afgrænsning. I ansøgningen skal det beskrives, på hvilke måder indsatsen er komplementær til organisationens øvrige projekter eller indgåede programaftaler støttet af Civilsamfundspuljen eller indgåede rammeaftaler støttet af Danida. Organisationer med program- eller rammeaftale skal endvidere beskrive, hvorfor indsatsen ikke udføres indenfor disse aftaler.

Puljen støtter indsatser vedrørende klima- og/eller miljøspørgsmål. I forhold til **klima** kan relevante temaer være klimatilpasning, katastrofeforebyggelse, klimamainstreaming, udslipsreduktion, low-carbon development og vedvarende energi, REDD (Reducing Emissions from Deforestation and Degradation in developing countries), klimafinansiering samt monitorering af klimaindsatser og -vedtagelser. I forhold til **miljø** kan relevante temaer være naturressource-

forvaltning, jordbrug og jordrettigheder, forvaltning af vandressourcer, fødevarerikkerhed, miljømainstreaming, miljøfinansiering samt monitorering af miljøindsatser og -vedtagelser.

I puljen betragtes klima og miljø som to særskilte temaer. Det er derfor muligt at lave rene klima- eller miljøindsatser, men indsatser kan også indeholde elementer fra begge temaer.

Puljen støtter indsatser, der er målrettet politiske, strategiske og faglige udviklingsprocesser og forhandlinger vedrørende klima- og miljøspørgsmål.

Sådanne processer kan være regionale og internationale, eller nationale i det omfang at de retter sig mod konkrete processer i de øvrige to niveauer. Eksempler på aktiviteter i forbindelse med sådanne processer kan ses i boksen nedenfor.

Eksempler på klimaprocesser og miljøprocesser

Internationalt

- *Klimapolitik og klimaforhandlinger (fx UNFCCC, andre FN-initiativer, Verdensbanken m.v.).*
 - *Klargøring og påvirkning af lovgivning og aftaledokumenter.*
 - *Monitorering af implementering.*
 - *Sikring af inddragelse og høring af civilsamfundet.*
- *Miljøpolitik og miljøforhandlinger (fx opfølgning på Rio+20 og de øvrige Rio-konventioner og –processer, herunder Multilaterale Miljøaftaler (MEA), Energy for All, grøn vækst strategier, processen om Sustainable Development Goals, lokal udmøntning, m.v.).*
 - *Klargøring og påvirkning af lovgivning og aftaledokumenter.*
 - *Monitorering af implementering.*
 - *Sikring af inddragelse og høring af civilsamfundet.*
- *Politik og forhandling med andre temaer.*
 - *Sikring af klima- og miljøhensyn og -målsætninger i andre former for internationale aftaler, fx angående post-2015- målene.*
- *Topmøder i internationale brancheforeninger.*
 - *Påvirkning af meningsdannere og branchefolk til at arbejde for fælles klima- og miljøstandarder.*

Regionalt

- *Klimapolitik og klimaforhandlinger (fx EU, Den Afrikanske Union, ASEAN).*
 - *Klargøring og påvirkning af lovgivning og aftaledokumenter.*
 - *Monitorering af implementering.*
 - *Sikring af inddragelse og høring af civilsamfundet.*
- *Politik og forhandling med andre temaer.*
 - *Sikring af klima- og miljøhensyn og -målsætninger i andre former for regionale aftaler, fx angående landbrug, bilindustri, udvinding af mineraler og fossile brændstoffer.*

Nationalt

- *Styrkelse af civilsamfundets kapacitet til at kunne involvere sig i "handlingsspor", det vil sige regionale og internationale indsatser inden for områder, hvor der endnu ikke er opnået internationale aftaler.*
- *Påvirke nationale delegationer til regionale og internationale forhandlinger og møder og klæde dem på, fx ved at bidrage med faglig viden.*

For alle tre niveauer

- *Organisering og mobilisering af civilsamfundsaktører, så de kan indgå i eller påvirke klima- og miljøprocesser eller forhandlinger.*
- *Bevidstgørelse blandt offentlighed eller strategisk udvalgte målgrupper (politikere, virksomheder, meningsdannere).*
- *Sikring og udvikling af fattigdomsorientering, legitimitet, transparens og accountability i strategier, processer og repræsentationer, herunder civilsamfundets egne aktører.*

INDSATSER MED KAPACITETSOPBYGNING OG FORTALERVIRKSOMHED

Under Puljen for Klima og Miljø kan der bevilges støtte til indsatser, der indeholder kapacitetsopbygning og/eller konkret fortalervirksomhed med eller for fattige og underrepræsenterede målgrupper i Syd og deres organisationer.

Vær opmærksom på, at der ikke kan søges om støtte til levering af serviceydelser, såsom genoprettelse af naturområder eller konkret indførelse af vedvarende energikilder. Aktiviteter, hvor partnerne i projektet leverer direkte bidrag til målgruppen, kan ikke støttes under denne pulje.

FORTALERVIRKSOMHED

Fortalervirksomhed drejer sig om at få indflydelse på og påvirke de relevante politiske, strategiske eller faglige udviklingsprocesser.

Fortalervirksomhed søger at skabe varige forandringer for et betragteligt antal mennesker gennem påvirkning af beslutningstagere og/eller offentligheden. Indsatsen skal have et klart defineret mål for, hvilken forandring man vil opnå med den.

Fortalervirksomhed vil under Puljen for Klima og Miljø typisk rette sig mod nationale, regionale og/eller internationale politiske og faglige fora, beslutningstagere og meningsdannere samt den offentlige opinion.

Ansøgere bør målrette deres indsatser mod de processer og forhandlinger, hvor indsatserne kan forventes at have størst effekt. Det kan fx være processer, hvor Danmark indgår på statsligt niveau, eller hvor ansøgerne på anden vis har en fordelagtig indgangsvinkel.

KAPACITETSOPBYGNING TIL FORTALERVIRKSOMHED

Danske organisationer kan være med til styrke partnerorganisationers kapacitet til at lave fortalervirksomhed gennem målrettet kapacitetsopbygning og således bidrage til at skabe et stærkt civilsamfund i Syd.

Indsatser med elementer af kapacitetsopbygning kan dels handle om at styrke de lokale partners, alliancers og netværks evne til at gennemføre fortalervirksomhed samt til at bruge og videreføre resultater på en bæredygtig måde. Dels handler det om organisationernes legitimitet i forhold til målgrupperne – her både forstået som deres bagland, de beslutningstagere, de ønsker at påvirke, og de mennesker, som indsatsen er til gavn for. Det vil sige, om organisationen har eller udvikler tilstrækkelig opbakning og viden til at kunne handle og lave effektiv fortalervirksomhed i forhold til klima og/eller miljø sammen med eller på målgruppens vegne.

Særligt om køn og kvinders rettigheder

Danmarks udviklingsstrategi har et stærkt fokus på at fremme lige rettigheder og muligheder for både kvinder og mænd. Alle skal have de samme muligheder og rettigheder i forbindelse med eks. uddannelse, sundhed, økonomi og politisk deltagelse.

Kvinder og piger er både dem, der er hårdest ramt globalt i forhold til underernæring og manglende uddannelse samt dem, der oftest er udelukket fra at deltage i samfundsudviklingen på lige fod med mænd og drenge. Et samfund, hvor kvinder ikke bidrager på lige fod med mænd til landets udvikling, går glip af en værdifuld ressource.

På linje med udviklingsstrategien ønsker Puljen for Klima og Miljø derfor at fremme indsatser, der styrker kvinders rettigheder, herunder adgang til ressourcer samt muligheder for at ytre sig, organisere sig og deltage i beslutningsprocesser. Erfaringen viser, at når kvinder får større indflydelse på deres eget liv og samfundsudviklingen generelt, er det direkte med til at mindske fattigdom.

3. TO FORMER FOR STØTTE

Man kan søge to former for støtte gennem Puljen for Klima og Miljø: til Mindre Indsatser og til Længerevarende Indsatser. For begge indsats typer gælder det at:

- Indsatser skal være rettet mod civilsamfundet. Der er naturligvis gråzoner, hvor en indsats kan etablere samarbejde med offentlige myndigheder og markedet, men civilsamfundet skal være omdrejningspunktet. Indsatsen må ikke have kommercielt sigte.
- Indsatser skal arbejde for, at der på internationalt og regionalt niveau tages hensyn til fattige mennesker, og at der på længere sigt skabes klima- og miljømæssige resultater til gavn for dem. Herunder, at der forebygges og afværgeres negative virkninger af klima- og miljøforandringer for denne gruppe.
- Indsatser skal i alle tilfælde være rettet mod regional og international fortalervirksomhed og kan kun indeholde aktiviteter inden for det enkelte land, der konkret underbygger dette.

MINDRE INDSATSER

Mindre Indsatser er korterevarende fortalervirksomhedsindsatser indenfor puljens strategiske ramme. Det kan eksempelvis være fortalervirksomhed i forbindelse med konkrete nationale, regionale eller internationale klima- og/eller miljøbegivenheder og -dagsordner.

Mindre Indsatser har et budget mellem 200.000 kr. og 500.000 kr.

En **Mindre Indsats** skal baseres på eksisterende organisationer eller netværk. De skal på forhånd have den fornødne kapacitet og legitimitet til at gennemføre de ansøgte aktiviteter. Der kan derfor kun i begrænset omfang søges om støtte til kapacitetsopbygning til den konkrete aktivitet under denne indsats type.

LÆNGEREVARENDE INDSATSER

Længerevarende Indsatser er typisk flerårige indsatser med et langsigtet perspektiv vedrørende fortalervirksomhed og/eller kapacitetsopbygning.

Længerevarende Indsatser har et budget mellem 500.000 kr. og 3,5 mio. kr.

Aktiviteterne under **Længerevarende Indsatser** kan handle om:

- Understøttelse af civilsamfundets aktive deltagelse i relevante politiske, strategiske eller faglige klima- og miljøprocesser og -forhandlinger.
- Opbygning af rammer for og kapacitet til gennemførelse af langsigtet effektiv fortalervirksomhed, som beskrevet i afsnit 2. Kapacitetsopbygningen skal indeholde arbejde med legitimitet, gennemsigtighed og ansvarlighed (accountability). Herunder hører bl.a. at sikre forankring af fortalervirksomhed hos fattige målgrupper eller klare målsætninger for deres involvering og rolle.
- At fremme eller udvikle samarbejde, netværk og/eller alliancer i Syd og Nord med ovenstående strategiske fokus. Der skal primært være tale om at bygge videre på eksisterende samarbejder. Der bør sigtes mod at samarbejde med andre aktører såsom tænketanke, forskningsinstitutioner eller erhvervs virksomheder samt samarbejde på tværs af landegrænser.

Der skal opstilles klare mål (outcomes) for både kapacitetsopbygningen og fortalervirksomheden.

Den danske organisation kan ansøge om **Længerevarende Indsatser** i samarbejde med partnerorganisationer eller netværk, der i forvejen arbejder med konkrete klima- og miljøindsatser på lokalt, nationalt, regionalt eller internationalt niveau. På denne måde kan deres erfaring spille ind i og forbindes med fortalervirksomhederne.

Med de flerårige indsatser skal der også være fokus på at fremme bæredygtighed, herunder sikring af fremtidige

økonomiske ressourcer for partnere, alliancer og netværk.

Vær desuden opmærksom på:

- Alle indsatser skal være afsluttet senest d. 30. juni 2018
- CISU skal have modtaget det afsluttende regnskab for indsatsen senest d. 31. december 2018.

4. FORMELLE KRAV

Indsatsen skal gennemføres i samarbejde mellem en eller flere danske organisationer og en eller flere organisationer i et udviklingsland. Pengene bliver givet til og formidlet igennem en dansk (lead)organisation. En lokal samarbejdspartner eller en leadorganisation for netværk/alliancer, som er forankret i Syd, skal have det daglige ansvar for indsatsen. Der kan være mere end én leadorganisation i Syd, såfremt det kan sandsynliggøres, at det er nødvendigt for indsatsens gennemførelse eller kvalitet.

KRAV TIL DEN DANSKE ORGANISATION

Puljen for Klima og Miljø giver ikke støtte til enkeltpersoner, men kun til demokratiske, folkelige organisationer forankret i Danmark. Med det menes:

- At organisationen skal have organisatorisk hjemsted og aktiviteter i Danmark.
- At formanden og hovedparten af bestyrelsesmedlemmerne skal være danske statsborgere eller udlændinge med fast opholdstilladelse i Danmark.
- At organisationen skal have eksisteret i mindst et år og have mindst 50 betalende medlemmer eller støttepersoner.
- At organisationen skal have et sæt vedtægter samt regnskaber underkastet revision.

Nord-alliancer eller –netværk kan søge om midler i puljen, såfremt der er en ansvarlig dansk (lead)organisation, og at hovedparten af medlemmerne

af alliancen/netværket er danske. Den danske leadorganisation skal leve op til ovenstående krav.

I alliancer, netværk og lignende kan der være samarbejde med både myndigheder, tænketanke, erhvervsvirksomheder etc., såfremt fokus fortsat er på civilsamfundspartnere.

Puljen kan ikke søges af organisationer, der har kommercielle formål med indsatsen.

Disse krav er minimumskrav. I beskrivelsen af Vurderingskriterie nr. 1 i afsnit 5, fremgår det, hvad der i øvrigt lægges vægt på i Puljen for Klima og Miljø vedrørende den danske organisation.

ORGANISATIONER MED RAMMEAFTALE

Midler i Puljen for Klima og Miljø kan, i modsætning til Civilsamfundspuljen, også søges af organisationer, som har en rammeaftale med Udenrigsministeriet. Dog kan organisationen kun søge støtte til andre indsatser end dem, som den gennemfører under dens gældende rammeaftale. For at sikre dette vil ansøgninger fra rammeorganisationer blive sendt til screening hos Udenrigsministeriet. Her vil det blive vurderet, om indsatsen er komplementær til rammeaftalen, ligesom organisationens forklaring på, hvorfor indsatsen ikke udføres indenfor rammeaftalen, vil blive vurderet.

KRAV TIL PARTNERORGANISATIONER

Der skal være en ansvarlig (lead)organisation i Syd, hvis der ansøges om støtte til alliancer eller netværk. Der kan være mere end én leadorganisation i Syd, såfremt det kan sandsynliggøres, at det er nødvendigt for indsatsens gennemførelse eller kvalitet.

Lokale partnere eller leadorganisationen skal være en del af civilsamfundet i de pågældende lande. Det kan eksempelvis være non governmental organisations (NGOer), community based organisations (CBOer), borgergrupper, fagforeninger, netværk el. lign. Partnerne må ikke være enkeltpersoner eller landets regering, en myndighed, en offentlig institution eller en privat virksomhed. I alliancer, netværk og lignende kan der være samarbejde med både myndigheder, tænketanke, erhvervsvirksomheder etc., såfremt fokus fortsat er på civilsamfundspartnere.

Partnerne må ikke være opført på FN's eller EU's terrorlister, som opdateres løbende og kan ses på www.um.dk.

Disse krav er minimumskrav. I beskrivelsen af Vurderingskriterie nr. 2 i afsnit 5, fremgår det, hvad der i øvrigt lægges vægt på i Puljen for Klima og Miljø vedrørende partnerorganisationer.

KRAV TIL MODTAGERLANDET – BNI-GRÆNSE

Puljen for Klima og Miljø kan kun støtte indsatser, som foregår i eller primært vedrører fattige lande. Ifølge Udenrigsministeriets retningslinjer skal landene ved indfasning af projekter have ligget *under* den gældende landeindkomstgrænse (BNI-grænsen) i to på hinanden følgende år. Ligeledes kræver fortsættelse af eksisterende støtte til et land, at landet ikke i to på hinanden følgende år har ligget *over* den gældende landeindkomstgrænse.

BNI-grænsen justeres årligt. Den gældende BNI-grænse kan ses på www.cisu.dk/pkm.

Der er dog enkelte undtagelser fra BNI-grænsen:

- Der er særlige regler for indsatser med oprindelige folk. Se mere på www.cisu.dk/csp.
- I indsatser med alliancer eller netværks-samarbejde kan der til en vis grad involveres partnere fra lande med en BNI over grænsen. Fokus for indsatsen skal være på fattige målgrupper i alle de omfattede lande. Der skal i hvert enkelt tilfælde redegøres fyldestgørende for, hvorfor det er nødvendigt, at landene over BNI-grænsen deltager i indsatsen – altså hvilken strategisk værdi det har for indsatsen at involvere landene.

KRAV TIL ANSØGT BELØB

Jo større beløb der søges, desto højere er kravene til indsatsens faglige kvalitet og bæredygtighed, til de strategiske overvejelser og til den faglige og organisatoriske kapacitet hos såvel den danske organisation som partnerorganisationer.

Det forventes, at danske organisationer, der ikke før har gennemført lignende internationale udviklingsprojekter, bygger deres erfaringsgrundlag op i et afpasset tempo. Kun organisationer, der tidligere har modtaget offentlige midler til udviklingsarbejde*, kan søge støtte i Puljen for Klima og Miljø. Der gælder følgende beløbsgrænser for ansøgninger:

- 500.000 kr.: For at kunne søge støtte på op til 500.000 kr. skal organisationen tidligere have gennemført mindst ét udviklingsprojekt* med et budget under 500.000 kr.
- 2 mio. kr.: For at kunne søge støtte på op til 2 mio. kr. skal ansøger have gennemført mindst ét udviklingsprojekt* med et budget på mindst 500.000 kr.
- 5 mio. kr.: For at kunne søge støtte på op til 5 mio. kr. skal ansøger have gennemført mindst ét udviklingsprojekt* med et budget på mindst 2 mio. kr.

*Det er et krav, at de tidligere udviklingsprojekter skal være gennemført med midler fra Puljen for Klima og Miljø, Civilsamfundspuljen, Miniprogrampuljerne,

Danida, EU, større fonde med afrapporteringskrav eller lignende dokumenterbar erfaring.

DET FINANSIERER PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ	DET FINANSIERER PULJEN FOR KLIMA OG MILJØ <u>IKKE</u>
<p>Følgende hovedposter kan støttes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omkostninger til aktiviteter og lokale lønninger relateret til kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed. • I nødvendigt omfang løn til dansk eller internationalt personale i forbindelse med faglige inputs eller monitorering. • Lokale partners administration i forbindelse med indsatsen. • Projektrelateret oplysning i Danmark (maks. 2 %). • Dansk administration (maks. 7 %) og budgetmargin (min. 6 % og maks. 10 %). • Revision lokalt og i Danmark. <p>Der kan søges fuld finansiering, men også suppleres med egne og samarbejdspartners midler.</p>	<p>Puljen for Klima og Miljø støtter ikke ansøgninger fra enkeltpersoner, virksomheder, offentlige myndigheder eller offentlige uddannelsesinstitutioner.</p> <p>Følgende kan ikke støttes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Levering af serviceydelser, der ikke direkte vedrører kapacitetsopbygning og gennemførelse af fortalervirksomhed. • Indsatser med andre temaer end klima og miljø, jf. puljens formål. • Indsatser, der har som helt eller delvist mål at sprede et partipolitisk eller religiøst budskab samt indsatser, der ensidigt støtter et politisk parti. • Opbygning af uhensigtsmæssige parallelstrukturer. Det vil sige organisationer, institutioner etc., som etableres parallelt med strukturer, som findes i forvejen, eller som er under opbygning. • Nødhjælp, humanitære indsatser eller genopbygning. • Identifikation af samarbejdspartnere i udviklingslandene, idet det forudsættes, at den danske organisation allerede har en partner.

5. SÅDAN BLIVER ANSØGNINGEN VURDERET

I Puljen for Klima og Miljø er der fleksible rammer for, hvordan en indsats udformes. Ansøgninger vurderes ud fra to hovedprincipper:

- **Der laves en helhedsvurdering af ansøgningen:** Bevillingsudvalgets afgørelse er altid udtryk for en helhedsvurdering af ansøgningen. Svage punkter kan opvejes af stærke, og ikke alle kriterier vil være

lige relevante i forskellige typer af indsatser eller i forskellige kontekster.

- **Større beløb medfører skærpet vurdering:** Jo mere erfaring organisationen har med udviklingsarbejde, desto større projekter kan søges. Og jo større beløb der søges, desto højere krav. Kravene stiger både i takt med det samlede budget pr. år og med det ansøgte beløb.

FEM VURDERINGSKRITERIER

Alle ansøgninger vurderes samlet ud fra fem kriterier:

1. Vurdering af partnerskabet.
2. Vurdering af målgrupper/deltagere og deres relation til indsatsen.
3. Vurdering af indsatsens sammenhæng, relevans og forventede resultater.
4. Vurdering af indsatsens udfasning og bæredygtighed.
5. Vurdering af indsatsens omkostningseffektivitet.

De fem vurderingskriterier, som gennemgås nedenfor, udspringer alle af de principper og krav, som er formuleret i Civilsamfundsstrategien og i Udenrigsministeriets "Generelle principper for støtte til udviklingsaktiviteter gennem danske civilsamfundsorganisationer".

1. VURDERINGEN AF PARTNERSKABET

1.1. I forhold til den danske (lead-)organisation samt øvrige deltagende danske organisationer:

- Folkelig forankring i Danmark.
- Transparent og demokratisk struktur, der muliggør, at organisationen kan holdes ansvarlig af såvel medlemmer/bidragydere som donorer.
- Erfaring og indsigt i de(t) pågældende land(e), i forhold til temaet og i forhold til målgrupper og indsatsens problemstilling.
- Relevant faglig og organisatorisk kapacitet samt tidligere projekterfaring fra Civilsamfundspuljen, Miniprogrampuljerne, Danida, EU, større fonde med afrapporteringskrav eller lignende dokumenterbar erfaring.
- Organisationens faglige og organisatoriske bidrag til partnerne og indsatsen.
- Sammenhæng med organisationens øvrige udviklingsarbejde, samlede portefølje og eventuelle strategier.
- Track record: Hvordan gik de tidligere indsatser? Hvordan blev der monitoreret og afrapporteret?

1.2. I forhold til (lead)partnerorganisationen og øvrige deltagende organisationer i Syd:

- Lokalt ejerskab og folkelig forankring.
- Legitimitet i forhold til deltagere og målgrupper og de interesser og problemstillinger, organisationen arbejder for.
- Transparent struktur, der muliggør, at organisationen kan holdes ansvarlig af medlemmer, målgrupper og donorer.
- Erfaring og indsigt i relation til konteksten og indsatsens problemstilling. Projektets sammenhæng med det øvrige arbejde i organisationerne.
- Partnerorganisationers relation til målgrupperne /deltagerne.
- Relevant faglig, organisatorisk og administrativ kapacitet samt tidligere projekterfaring i forhold til indsatsens indhold og mål, dens størrelse og den årlige projektomsætning.
- Netværk og samarbejdsrelationer til fx myndigheder, andre lokale, nationale eller internationale organisationer samt andre donorer og finansieringskilder.

1.3. I forhold til samarbejdsrelationen mellem den danske organisation og partnerorganisationer/netværk/alliancer:

- Klarhed om de enkelte organisationers relevans og bidrag, roller og ansvarsområder.
- Partnerorganisationers/deltageres aktive rolle i formuleringen af indsatsen og dens målsætninger.
- Partnerorganisationer/deltagere som omdrejningspunkt i indsatsen og ansvarlig for implementeringen.
- Plan for monitorering, evaluering, afrapportering og forebyggelse af korruption og svindel.
- Potentiale for udvikling af partnerskabet, herunder hvordan partnerne/deltagerne og deres indbyrdes relation udvikles som følge af de gennemførte aktiviteter.

2. VURDERING AF MÅLGRUPPER/DELTA-GERE OG DERES RELATION TIL INDSATSEN

- Sammenhængen mellem deltagerne/målgrupperne og indsatsens problemstilling og målsætning.
- Deltagernes/relaterede målgruppers antal og sammensætning i forhold til indsatsens omfang, mål og fattigdomsorientering.
- Relaterede målgruppers/deltageres inddragelse i formuleringen af indsatsens indhold og mål og dens rolle i gennemførelsen.
- Graden af relaterede målgruppers/deltageres ejerskab i forhold til indsatsen og/eller fokus på relaterede målgrupper i indsatsens resultater.

3. VURDERING AF INDSATSENS RELEVANS, SAMMENHÆNG OG FORVENTEDE RESULTATER

3.1. Relevans:

- Er indsatsen fokuseret på temaerne klima og/eller miljø?
- Styrker indsatsen på længere sigt fattige og udsatte grupper og deres vilkår?
- Styrker indsatsen organiseringsformer i civilsamfundet, der gavner dets deltagelse inden for klima- og/eller miljøområdet?
- Er indsatsen relevant i forhold til kontekst og problemfelt?
- Bliver indsatsen tænkt sammen med de(n) danske organisation(er)s arbejde i Danmark, EU eller internationalt?

3.2. Sammenhæng og resultater:

- Gennemarbejdet strategi, som bygger på viden om konteksten.
- Sammenhæng mellem mål, aktiviteter, forventede resultater og de problemer, som indsatsen skal løse.
- Sammenhæng og relevant balance mellem kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed.
- Klare og målbare indikatorer i forhold til indsatsens målsætninger².
- Sandsynliggørelse af, at indsatsen kan nå sine mål.
- Vurdering af de antagelser, indsatsen bygger på, samt de risikofaktorer, som kan true indsatsens succes.

² Indikatorerne i Annex 1 skal supplere og ikke erstatte indikatorer i selve ansøgningen. Indikatorerne i Annex 1 indgår ikke i bedømmelsen af ansøgningen.

- Plan for monitorering, evaluering og erfaringsopsamling.

4. VURDERING AF INDSATSENS UDFASNING OG BÆREDYGTIGHED

- Plan for udfasning, som sikrer, at partnerorganisationer eller målgrupper ikke efterlades i et uhensigtsmæssigt afhængighedsforhold, når indsatsperioden udløber.
- Overvejelser om indsatsens bæredygtighed i forhold til indsatsens egne målsætninger (fx politisk, organisatorisk, social, teknisk, finansiel og/eller miljømæssig bæredygtighed).
- Er det sandsynliggjort, at indsatsen på længere sigt fører til varige forbedringer af deltagere og målgruppers livsvilkår og/eller af partnerorganisationers kapacitet, som kan videreføres efter indsatsperiodens udløb?
- Vil der ske en fortsat spredning af indsatsens resultater/ forbedringer til andre målgrupper eller partnere?

5. VURDERING AF INDSATSENS OMKOSTNINGSEFFEKTIVITET

- Omkostninger til administration, rejser og løn er relevante i forhold til indsatsens behov og karakter.
- Forholdet mellem indsatsens forventede resultater, aktiviteternes omfang, målgruppernes eller deltageres antal og det samlede budget.
- Et realistisk omkostningsniveau i forhold til konteksten for indsatsen – ikke mindst hvis partnerorganisationer helt eller delvist selv skal stå for udgifterne i fremtiden.
- Udgifter til dansk arbejdskraft i forhold til indsatsens indhold og mål.

6. ANSØGNINGSPROCEDURE

ANSØGNINGSFRISTER OG -SKEMAER

Puljen for Klima og Miljø har én årlig ansøgningsfrist.

Der findes et særligt ansøgningsskema for hver af de to indsatsstyper. Ansøgningerne SKAL indsendes på de relevante ansøgningsskemaer. Desuden er det obligatorisk at vedlægge Bilag A, B og C.

På www.cisu.dk/pkm finder du formater til ansøgningsskemaer og bilag samt vejledning til, hvordan de skal udfyldes. Vær særlig opmærksom på, at der er et maksimalt sideantal til de forskellige ansøgningstyper.

Gældende ansøgningsfrister, ansøgningsskemaer mv. kan ændre sig. Tjek derfor altid hjemmesiden for den nyeste og opdaterede information inden I udarbejder ansøgningen.

BUDGETOPSTILLING

Det anbefales at læse 'Vejledning om opstilling af budget', som giver en grundig gennemgang af alle budgetlinjer. Vejledningen kan findes på www.cisu.dk/pkm.

Når I skal opstille budget til ansøgningen, bør I være opmærksomme på følgende forhold:

- FORDELING MELLEML HOVEDPOSTER

Puljen for Klima og Miljø har ikke en defineret idealfordeling mellem de forskellige hovedposter, fordi indsatser og de omstændigheder, der gør sig gældende, vil være meget forskellige. Omvendt bliver det vurderet, hvorvidt der er en fornuftig og omkostningsbevidst fordeling mellem for eksempel løn og administration på den ene side og aktiviteter på den anden side. På samme måde vil de samlede udgifter for dansk deltagelse i indsatsen skulle ses i relation til behovet og det samlede beløb.

Korruption på dagsordenen

CISU har forebyggelse af korruption og svindel højt på dagsordenen. Solide interne kontrolsystemer og en klar organisationsstruktur er med til at forebygge korruption. Hertil kommer underskrevne aftaler mellem partnerne samt opfølgning og monitorering af aktiviteterne.

Find redskaber og tilgange til forebyggelse på vores særlige hjemmeside www.corruption-agenda.org.

- OMKOSTNINGSEFFEKTIVITET

Et væsentligt vurderingskriterium handler om, hvorvidt indsatsens udgifter står i et rimeligt forhold til de forventede resultater, samt at omkostningsniveauet er realistisk sat i forhold til en eventuel delvis fortsættelse af indsatsen uden støtte udefra. Såfremt det vurderes, at særlige forhold taler for et højt omkostningsniveau i forhold til visse poster, er det den danske organisations opgave at argumentere for dette.

- ÅRSOMSÆTNING

Erfaringsmæssigt er korte indsatser med en høj årlig omsætning vanskelige at håndtere og gøre bæredygtige – overvej derfor altid om perioden er passende lang.

- BUDGETNOTER

De enkelte budgetlinjer suppleres med noter, således at indholdet heraf overordnet set står klart, og så det altid er specificeret, hvad der går til løn og honorarer samt nødvendige investeringer.

- HANDICAPKOMPENSATION

Til begge indsatsstyper kan der inden for budgetrammen medtages merudgifter, som er forbundet med aktiviteter og indsatser, der retter sig mod personer med et handicap. Det kan fx være tolkning, punktskrifts-udskrivning, ekstra transportudgifter og relativt dyrere træningsfaciliteter på grund af tilgængelighed. På lignende vis kan der være ekstra udgifter forbundet med udsendelse af dansk personale, fx til dækning af udgifter til hjælpere.

BEHANDLING AF ANSØGNINGEN

1. CISUs faste rådgivere er ikke involveret i bevillingsprocessen i forhold til indsendte ansøgninger. Når CISU har modtaget ansøgningen, tjekker CISUs administration, at alle ansøgninger lever op til de formelle krav. Herefter sendes ansøgningen videre til CISUs bevillingskonsulenter.
2. CISU informerer desuden Udenrigsministeriet om de aktuelle ansøgninger. Det skal sikre, at der ikke er tale om genansøgning på indsatser, som tidligere er blevet afvist andre steder. Ved ansøgninger over 1 mio. kr. orienterer CISU desuden relevante danske ambassade med henblik på at indhente eventuelle kommentarer.
3. CISUs bevillingskonsulenter foretager en faglig og administrativ vurdering af ansøgningerne på baggrund af retningslinjerne for puljen. Hvis der undervejs i sagsbehandlingen er behov for supplerende oplysninger for at kunne behandle ansøgningen, vil ansøgeren blive kontaktet direkte pr. mail. Derefter sender bevillingskonsulenterne en indstilling til Bevillingsudvalget.
4. Bevillingsudvalget behandler bevillingskonsulenternes indstilling og træffer den endelige afgørelse. Bevillingsudvalgets svar på ansøgningen bliver sendt skriftligt til ansøgeren. Ansøgerne får normalt svar inden for 2 ½ måned. Behandlingstiden kan dog være længere, hvis der er brug for supplerende oplysninger for at færdigbehandle ansøgningen.
5. Puljens samlede størrelse fastlægges af Folketinget/Udenrigsministeriet i de årlige finanslove. Hvis antallet af ansøgninger, som opfylder kriterierne, overstiger det beløb, som er til rådighed, vil Bevillingsudvalget foretage en prioritering mellem de ansøgninger, der er indstillet til godkendelse. Principper for prioritering kan ses på www.cisu.dk.
6. Godkendte ansøgninger inklusiv budget offentliggøres på www.cisu.dk.

Positionspapirer om begreber om udviklingssamarbejde

CISU har udarbejdet en række positionspapirer om vores syn på en række centrale begreber, som bruges i forbindelse med udviklingsindsatser og organisationsudvikling. I kan bruge positionspapirerne som inspiration, når I skal arbejde med begreberne i praksis – de kan downloades fra www.cisu.dk.

Fortalervirksomhed

Om fortalervirksomhed som en metode til at opnå varige forandringer, der påvirker de strukturelle årsager til fattigdom, og dermed kommer en større befolkningsgruppe til gode.

LTA - Legitimitet, Transparens og Ansvarlighed

Om hvordan civilsamfundsorganisationer kan vise et godt eksempel i det, de gør og måden de gør det på.

Udviklingstrekanten

Om balancen mellem kapacitetsopbygning, fortalervirksomhed, og strategiske serviceydelser.

Partnerskaber

Om at nuancere brugen af begrebet 'partnerskab', således at det præciserer mangfoldigheden af relationer, som et Nord-Syd samarbejde kan indeholde.

Bæredygtighed

Om et nuanceret syn på bæredygtighed som værende både politisk, organisatorisk, finansiel, social og kulturel, teknologisk og miljømæssig.

ANNEX 1: OUTCOMES AND OUTPUTS – quantitative status on implementation

To measure the success of the Climate and Environment Fund as a support facility aimed at promoting civil society interventions in the field of climate and environment with a focus on advocacy, the below mentioned cross cutting output and outcome indicators are introduced.

The indicators are considered to be relevant for most interventions granted by the Fund. Applicants must include the output and outcome indicators in this annex when drafting the proposal/application so that it will be possible to report on outputs yearly (in the status reports) as well as on outcomes (in the final reports).

Applications will not be assessed according to these cross cutting output and outcome indicators which is a supplement to the indicators of the proposal/application itself.

If you have any questions or comments, please contact CISU at puljer@cisu.dk.

Outcome indicators (to be reported on in the final report of the intervention)

For the below mentioned outcomes, grant holders will be asked to report the *expected target* and the *actual result*.

Outcome 1

The number of poor or marginalised people facing climate or environmental challenges whose lives will be positively affected by capacity building and advocacy on sustainable development.

Explanation: This indicator will provide a figure on the broad number of people that the intervention will reach/affect. The number provided will be an estimate.

Expected target: The target number will be derived from the application. If not given here, please provide an estimate or write N/A.

Actual result: At the end of the intervention, an estimate will be given of how many people were actually reached.

Outcome 2

The number of people who have been involved in networks/organisations.

Explanation: This indicator is looking for the total number of people who have been involved implementing or carrying out the intervention in the participating organisations and networks.

Expected target: The target number will be derived from the application. If not given here, please provide an estimate.

Actual result: Provide an estimate of how many people have actually been involved in organisations and networks at the end of the intervention.

Outcome 3

The number of initiatives/attempts to influence made by civil society in developing countries to sub-national and/or national authorities plus regional and international gatherings in order to influence a progressive agenda vis-a-vis international processes on climate and environment.

Explanation: Each intervention will define what should be considered an initiative or attempt. This will be defined within the context of the intervention. An initiative or attempt could be, but not limited to, include the following: Attendance at relevant conferences, meetings, fora or gatherings; meetings with relevant authorities/people; relevant workshops held or attended, campaigns, policy briefs or media exposure.

Expected target: The target numbers will be derived from the application. If not given here, please provide an estimate or write N/A.

Actual result: At the end of the intervention, an estimate will be given of how many initiatives/attempts to influence were actually made.

Output indicators (to be reported on in the status reports of the intervention)

For the below mentioned outputs, grant holders will be asked to report the *expected target*, the *baseline* and the *actual result each year the intervention runs*.

Output 1

The number of organisations and/or networks/alliances participating in the intervention.

Explanation: It is not an objective of the Fund to support an increase of participating organisations and networks/alliances, so we will not necessarily expect to see an increase (or decrease) in organisations, networks or alliances participating in the intervention.

Baseline: Number of organisational/network partners in the intervention as stated in the application.

Yearly result: You can state whether there has been an increase in the number of participating organisations, networks or alliances during the implementation of the intervention. This can be relevant if there is a particular objective in specific interventions for such an increase.

Expected target: If an increase in involvement of organisations is part of the intervention, the target is mentioned here.

Output 2

The increase in membership of the organisations and/or networks/alliances participating in the intervention.

Explanation: It is not an objective of the Fund to support an increase in membership of participating organisations, networks or alliances, so we will not necessarily expect to see an increase in membership unless there is a particular objective in specific interventions for such an increase.

Baseline: At start of project: how many members does each project partner have (disaggregated by individual and organisational/institutional members).

Yearly result: Yearly status of membership.

Expected target: If an increase in membership is part of the intervention, the target is mentioned here.

Output 3

The number of workshops/training sessions conducted aiming at building capacity on climate and environment in developing countries.

Explanation: We want to know how many workshops and/or training sessions are being conducted, supported by the Fund.

Baseline: 0

Yearly result: Number of workshops/training sessions held during the report period.

Expected target: If workshops/training sessions are part of the intervention, the target may be defined in the application.

Output 4

Number of reports from CSO meeting with policymakers and negotiators or other types of outreach (media coverage, campaigns, etc.)

Explanation: The number of reports, campaigns, media coverage etc. there have been during the intervention.

Baseline: 0

Yearly result: Number of reports, campaigns, media coverage etc. during the report period.

Expected target: If these elements are part of the intervention, the target may be defined in the application.

Output 5

The number of advocacy strategies/campaign plans/policy briefs drawn up in developing countries.

Explanation: The number of strategies, campaign plans and policy briefs being developed as part of the intervention.

Baseline: 0

Yearly result: Number of strategies, campaign plans and policy briefs developed during the report period.

Expected target: If these elements are part of the intervention, the target may be defined in the application.